Més enllà del voluntariat

Per PepMaria el dv., 15/11/2013 - 09:00

S'acabava una llarga tarda d'esplai. Alguns ja havien marxat i quedàvem quatre o cinc persones discutint sense pressa sobre els reptes de l'equip de monitors. Es va plantejar la possibilitat d'un canvi: que en Pere, monitor dels petits, anés al grup de mitjans i la Lluïsa baixés de mitjans a petits. Semblava que el grup de mitjans milloraria i el de petits no quedaria negativament afectat.Aleshores en Manel va dir: "Hem de tenir en compte que els monitors som voluntaris i tenim dret a passar-nos-ho bé. Per tant, si en Pere no s'ho ha de passar bé amb mitjans, millor que es quedi a petits".Vaig pensar que, tal com la plantejava en Manel, la situació mostrava un conflicte entre el benestar dels monitors i les necessitats de l'esplai. I si volíem cobrir les necessitats de l'esplai, calia explorar camins que ens portessin més enllà de la connexió voluntariat-passar-s'ho bé. Els camins que se m'acuden es poden etiquetar amb tres termes: abnegació, servei i esperit d'equip.*Abnegació* és una paraula que no sona bé avui en dia. Es relaciona amb negar el propi benestar: aquí, amb renunciar a "passar-s'ho bé". Fins i tot es podria associar amb "masoquisme". Però en el context de l'esplai, té a veure amb negar el propi benestar per a cobrir una necessitat dels nens i nenes. L'abnegació té un sinònim més amable: la *gratuïtat*. Faig de monitor gratuïtament, "sense buscar compensacions", i això pot incloure la compensació de "passar-m'ho bé".*Servei* desplaça el centre d'atenció des del voluntari als infants. De fet, la principal raó de ser de l'esplai és educar els infants: no aconseguir que els monitors s'ho passin bé. I si el monitor, enlloc de ser considerat un voluntari, es considera un servidor de l'educació dels infants, aleshores el criteri del benestar dels monitors passa a ser secundari.*Esperit d'equip* ajuda a pensar que el servei educatiu de l'esplai es realitza en grup, i que el bon funcionament de l'equip tal vegada passa per davant del benestar del monitor. Aquí pot funcionar el símil del futbol: quan un equip funciona bé, qualsevol jugador estarà disposat a canviar la seva posició de joc si l'entrenador li raona que així l'equip jugarà millor. Perquè en el fons, al jugador li importa més ser membre de l'equip que jugar en una posició concreta.Ara bé, suposat que el monitor és abnegat, gratuït i servicial i té esperit d'equip, també és important que pugui estar en una posició on tingui una bona *connexió espontània* amb els nens i nenes a qui educa. Si el adolescents li suposen un repte estimulant (ho són, ho són!!!), aleshores posar-lo amb adolescents és bo; si, en canvi, el motiva més estar amb els petits, també pot ser bo fer aquesta connexió. En tot cas, quines activitats concretes ajuden a moure un voluntari més enllà del voluntariat? En primer lloc, és bo practicar la interioritat: l'entrar dins d'un mateix per descobrir els sentiments associats a l'esforç per educar. El silenci fa brollar de l'interior de cada persona un sentiment capaç de relativitzar el benestar particular. Potser perquè tal dia vaig pescar de reüll la il·lusió en el rostre d'un infant, o perquè vaig adonant-me que tal altre infant es relaciona més positivament amb els companys.I en segon lloc, és important reforçar l'adhesió del monitor a l'equip. Amb activitats que li recordin quina és la missió, en què consisteix el servei que l'equip presta. Però també amb activitats menys dirigides -joc i festa - on als membres de l'equip els és donat d'experimentar gratuïtament un "nosaltres" que els fa capaços de processar la capitulació del propi benestar que demana el servei. O amb activitats que alhora siguin joc, festa i reforç de la missió; aquí es demostra la destresa dels "educadors d'educadors"! Jesús vivia i actuava motivat per un projecte: el "Regne de Déu". Havia descobert que viure la fraternitat sense condicions, particularment amb els petits i els pobres, alliberava les persones, les potenciava, les feia més profundament felices. Que aquest era el desig que compartia amb Déu, el seu "Papà". Per això solia dir: "Pare nostre: Vingui el teu Regne" "Pare nostre: faci's la teva voluntat". .....

- En quins equips humans estic inserida, i com hi visc la relació entre el propi benestar i les necessitats de la missió?
- Quins espais d'interioritat m'he buscat en l'agenda setmanal per anar fent créixer dins meu el servei i l'esperit d'equip?
- Quins espais de joc i de festa promoc per a fer créixer l'esperit d'equip i el "nosaltres" que predisposa al servei?

.....